

1 Församlingsvalet 2022

Innehållsförteckning

1.1	Församlingsvalet 2022	1
1.2	Vallagstiftning.....	2
1.3	Anvisningar för valet	3
1.4	Rösträtt	3
1.5	Valbarhet	4
1.6	Antalet förtroendevalda som utses	5
1.7	Röstning.....	7
1.8	Sammanslagning av församlingar 1.1.2023.....	8

1.1 Församlingsvalet 2022

I församlingsvalet utses medlemmarna till kyrkofullmäktige i en församling. I församlingar som hör till en kyrklig samfällighet utses medlemmarna till samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige och församlingarnas församlingsråd. Val förrättas vart fjärde år samtidigt i alla församlingar.

Församlingsvalen är direkta, hemliga och proportionella. Alla röstberättigade har lika rösträtt. **Direkt val** innebär att den röstberättigade röstar direkt på den person som han eller hon vill få vald. Varje kandidat har ett eget nummer som väljaren antecknar på röstsedeln.

Ett proportionellt valsätt innebär att när valnämnden har räknat rösterna sätts kandidaterna i varje valmansförenings kandidatlista i den ordning som deras personliga röstetal anger. Därefter ges den första kandidaten listans hela röstetal som jämförelsetal, den andra kandidaten ges hälften, den tredje en tredjedel, den fjärde en fjärdedel och så vidare. Jämförelsetalet ska räknas ut också för kandidater som inte har fått en enda personlig röst. (VOK 2:49). Valresultatet räknas separat för val av medlemmar i kyrkofullmäktige, val av de medlemmar till gemensamma kyrkofullmäktige som väljs i respektive församling samt för val av medlemmar i församlingsrådet. Valresultatet bestäms genom att namnen på kandidaterna på olika kandidatlistor skrivs i den ordning som deras jämförelsetal anger. För varje kandidat antecknas också hans eller hennes jämförelsetal. I varje enskilt val väljs så många kandidater från början av namnserien som det antal medlemmar som ska väljas i respektive val. (VOK 2:50). I Finland tillämpas d'Hondts metod som uträkningssmetod i det proportionella valsättet.

Med **valhemlighet** avses att valmyndigheterna, övriga myndigheter eller andra medborgare inte får reda på vem den röstande har röstat på eller om han eller hon röstat blankt. Däremot omfattas informationen om huruvida den röstande har utövat sin rösträtt, dvs. gått och röstat, inte av valhemligheten.

Valet 2022 förrättas **söndag 20.11.2022**. Förhandsröstning ordnas från tisdag till lördag 8-12.11.2022.

1.2 Vallagstiftning

Bestämmelser om de centrala principer som gäller för församlingsval, såsom rösträtt och valbarhet, finns i kyrkolagen (1054/1993). Valordningen för kyrkan (416/2013) innehåller kompletterande bestämmelser om valmansföreningar, kandidatuppställning, förteckning över röstberättigade (röstlängd), förrättande av val och beräkning av valresultatet. Bestämmelser om antalet medlemmar som ska väljas finns i kyrkoordningen (1055/1993).

1.3 Anvisningar för valet

Dessa valanvisningar av Kyrkostyrelsen har utarbetats i syfte att underlätta församlingarnas arbete vid förrättningen av församlingsval. Kyrkostyrelsen har också utarbetat de blanketter som behövs, modeller för kungörelser och underlag för valnämndernas mötesprotokoll.

I denna anvisning används förkortningar av den tillämpliga vallagstiftningen:

KL = kyrkolagen

VOK = valordningen för kyrkan

KO = kyrkoordningen

Vid hänvisningar anges efter förkortningen först kapitlets nummer, därefter paragrafnumret och efter kommatecknet momentets nummer. Exempelvis VOK 2:3,1 avser 2 kapitlet 3 paragrafen och 1 momentet i valordningen för kyrkan.

Som bilaga till dessa anvisningar finns också en administrativ valtids tabell. Valtidstabellen och de flesta valhandlingarna och blanketterna finns tillgängliga för utskrift på webbplatsen info.forsamlingsvalet.fi.

1.4 Rösträtt

Rösträtt i församlingsvalet har alla medlemmar i kyrkan som fyller 16 år senast 20.11.2022, dvs. på valdagen (födda 20.11.2006 eller tidigare) och som har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland. Rösträtten utövas i den församling i vilken den röstberättigade har antecknats som närvarande medlem av församlingen 15.8.2022. (KL 23:12)

Församlingens frånvarande medlemmar har inte rösträtt i församlingsvalet. Med frånvarande medlem avses en församlingsmedlem som är fast bosatt utomlands och som därför inte har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland.

1.5 Valbarhet

Valbarhet innebär behörighet att ställa upp som kandidat till kyrkofullmäktige i en församling eller till gemensamma kyrkofullmäktige och församlingens församlingsråd i en kyrklig samfällighet.

Valbar till förtroendeuppdrag i en församling eller kyrklig samfällighet är en för kristen övertygelse känd konfirmerad församlingsmedlem som har fyllt 18 år och som inte är omyndig. Åldern för valbarhet ska i församlingsvalet uppfyllas senast på valdagen, dvs. 20.11.2022. (KL 23:2)

För tjänsteinnehavare och arbetstagare anställda hos församlingen och den kyrkliga samfälligheten gäller särskilda begränsningar av valbarheten. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare i församlingen är inte valbar till kyrkofullmäktige. Om församlingen hör till en kyrklig samfällighet är tjänsteinnehavare och arbetstagare i den kyrkliga samfälligheten eller i en församling som hör till samfälligheten inte heller valbara till gemensamma kyrkofullmäktige eller församlingsråden i de församlingar som hör till samfälligheten. En anställd är inte valbar, oberoende av om det är fråga om bisyssla eller huvudsyssla. (KL 23:3,2)

Vid församlingsval kan endast en sådan valbar församlingsmedlem uppställas som kandidat som har gett sitt samtycke till det. (KL 23:3,1)

1.6 Antalet förtroendevalda som utses

Antalet förtroendevalda som utses bestäms enligt folkmängden i församlingen och den kyrkliga samfälligheten.

Antalet medlemmar i kyrkofullmäktige

Till kyrkofullmäktige väljs medlemmar utgående från folkmängden i församlingen, dvs. i enlighet med antalet närvarande medlemmar i början av valåret (KO 8:1):

1 000 eller mindre	11
1 001 – 4 000	15
4 001 – 7 000	19
7 001 – 10 000	23
10 001–20 000	27
20 001 – 50 000	33
Över 50 000	39

Antalet medlemmar bestäms alltså direkt på grundval av bestämmelsen i kyrkoordningen. Enligt 2 kap. 12 § i valordningen för kyrkan ska valnämnden göra upp en kungörelse med information om antalet medlemmar som ska väljas till kyrkofullmäktige. Utgående från detta har valnämnden till uppgift att på basis av församlingens folkmängd fastställa hur många medlemmar som ska väljas till kyrkofullmäktige.

Antalet medlemmar i församlingsrådet

Församlingsrådet i en församling som hör till en kyrklig samfällighet består förutom av kyrkoherden av minst 8 och högst 16 andra medlemmar som utses genom församlingsval. Antalet medlemmar som utses vid församlingsval bestäms enligt församlingens folkmängd (KO 10:12):

2 000 eller mindre	8
2 001 – 4 000	10
4 001–10 000	12
10 001 – 20 000	14
Över 20 000	16

Antalet medlemmar bestäms alltså direkt på grundval av bestämmelsen i kyrkoordningen. Enligt 2 kap. 12 § i valordningen för kyrkan ska valnämnden göra upp en kungörelse med information om antalet medlemmar som ska väljas till kyrkofullmäktige och församlingsrådet. Utgående från detta har valnämnden till uppgift att på basis av folkmängden i församlingen fastställa hur många medlemmar som ska väljas till församlingsrådet.

Platsfördelningen mellan församlingarna i gemensamma kyrkofullmäktige

Gemensamma kyrkofullmäktige ska senast i juni 2022 fastställa platsfördelningen för medlemmarna i den kyrkliga samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige på basis av antalet församlingar i samfälligheten samt folkmängden i församlingarna vid föregående årsskifte. (KO 10:9)

Till gemensamma kyrkofullmäktige väljs medlemmar enligt den sammanlagda folkmängden i församlingarna enligt följande (KO 10:9):

10 000 eller mindre	21
10 001 – 20 000	31
20 001 – 40 000	41
40 001 – 150 000	51
150 001 – 300 000	61
Över 300 000	91

Gemensamma kyrkofullmäktige kan av särskilda skäl för en valperiod i sänder besluta att antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige är ett udda tal som är mindre än det föreskrivna, dock minst 11 medlemmar. (KL 11:7)

Av mandaten tilldelas varje församling först två mandat. De övriga mandaten fördelas i förhållande till församlingarnas folkmängd. Om emellertid antalet församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten är över tjugo, tilldelas varje församling först ett mandat och därefter fördelas de återstående mandaten mellan församlingarna i förhållande till församlingarnas folkmängd. (KL 11:7)

1.7 Röstning

De röstberättigade kan efter eget val rösta antingen på förhand eller på valdagen. Det är möjligt att förhandsrösta på vilket som helst allmänt förhandsröstningsställe i hela landet, men på den egentliga valdagen 20.11.2022 kan den röstberättigade endast rösta på röstningsstället för sin egen församling eller sitt röstningsområde. Om församlingen är indelad i röstningsområden, ska ett meddelandekort skickas till de röstberättigade med uppgifter om röstningsstället på valdagen.

Rösträtten får inte utövas genom ombud.

Förhandsröstningsställen är de röstningsställen som valnämnden fastställt på förhand. Information om förhandsröstningsställena finns samlad bland annat på webbplatsen församlingsvalet.fi. Information om röstningsställena bör också ges på församlingens och/eller den kyrkliga samfällighetens egna webbsidor.

Förhandsröstningsställen ska i mån av möjlighet också förläggas till sjukhus, institutioner och andra enheter som ger vård dygnet runt.

Dessutom är valnämnden på begäran skyldig att ordna hemmaröstning för en person vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäligen

svårigheter kan ta sig till röstningsstället. En närstående vårdare som bor i samma hushåll med den som har rätt till hemmaröstning får rösta i samband med hemmaröstningen. (se närmare VOK 2:32).

1.8 Sammanslagning av församlingar 1.1.2023

Om valet hålls året före en ändring i församlingsindelningen ska den nya indelningen följas i valet. Kandidaternas och valnämndsmedlemmarnas valbarhet till förtroendeuppdrag samt de röstberättigade församlingsmedlemmarnas behörighet att vara stiftande medlem i en valmansförening bestäms då i enlighet med den nya indelningen. (VOK 2:57)

När församlingar upphör och det i stället bildas en ny församling 1.1.2023 sköts valåtgärderna inom den nya församlingens område av den organisationskommission som tillsatts av domkapitlet och en valnämnd som tillsätts av kommissionen. (KO 13:8)

Om en församling eller en del av den ansluts till en annan församling 1.1.2023, ska valnämnden i den församling som församlingen eller området ansluts till vidta valåtgärderna inom den nybildade församlingens område. (VOK 2:56,1) Den församling från vilken ett område överförs till en annan församling ska vid behov ge valnämnden en förteckning över alla de medlemmar av församlingen som uppnått rösträttsålder och som bor inom det område som överförs. (VOK 2:56,2)